

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/467
KARAR NO : 2021/471
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: Yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemi bulunan davacı tarafından ödenen tazminattan kusur ve sorumlulu u oranındaki tutarın, olayda sorumlu oldu u ileri sürülen Belediyeden rücu an tahsili istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : .S. A.
Vekili : Av. S.Y.
Davalı : Gaziosmanpa a Belediye Ba kanlı 1
Vekili : Av. R.S.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Davacı irketçe kasko sigortalı 34 P... plakalı aracın 06/02/2011 tarihinde davalının sorumlulu undaki yolda bulunan kum yı mına çarpması sonucu gerçekleş en kazada araç içinde bulunan G.Ö.'ün yaralandı ı, yaralanma nedeniyle sigorta poliçesi kapsamında davacı irket aleyhine mahkeme kararıyla hükmedilen ve davacı irketçe ödenen 268.716 TL tutarındaki tazminatın, davalı Belediyenin kusuruna kar ılıklı gelen kısmının kanunî faizi ile birlikte tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

2. **stanbul 8. dare Mahkemesi, E.2019/851 K.2020/480 sayılı dosyada, 13/03/2020 tarihinde "2577 sayılı dari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine"** karar vermi , kararın istinaf ba vurusunun reddedilmesiyle kesinle ti i anla ılmı tır. Kararın gerekçe kısmı öyledir:

"2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 2. maddesinde, bu Kanunun, trafikle ilgili kuralları, artlan, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve karayollarında uygulanaca ı ifade edilmi ; aksine bir hüküm yoksa; Karayolu kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve e ya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu ta it trafi i için faydalanılan yerler ile, eri me kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun ba lantısını sa layan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da, Bu Kanun hükümlerinin uygulanaca ı öngörölmü , di er yandan aynı Kanunun 3. maddesinde de: "Geçi yolunun" araçların bir mülke girip çıkması için yapılmı olan yolun, karayolu üzerinde bulunan kısmı

olarak tanımlanmış . Kanunun 7. ve devamı maddelerinde karayollarının yapım ve bakımdan sorumlu olan idarenin can ve mal güvenliğini yönünden gerekli düzenleme ve i aretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırmanın, görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmış , 110. maddesinde; " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabilmesi gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir." hükmüne, 2918 sayılı Kanuna eklenen Geçici 21. maddede ise; "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlüğe girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz." hükmüne yer verilmiştir.

2918 sayılı Kanunun 110. maddesinde yer alan hüküm nedeniyle öncelikle görevli yargı yerinin belirlenmesi gerekmektedir. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Kanunu'nun 1. maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş , adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu Kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkeme olan Uyuşmazlık Mahkemesinin bu konudaki kararlarının irdelenmesi de yararlı olacaktır.

18.06.2012 tarih ve 28327 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarına bakıldığında, köprüde trafik kazası yaparak yaşamını yitiren şahsın yakınları tarafından, yolun ve köprüünün yol bakım, onarım ve yapımının uygun olmadığı , hiçbir i aretlemenin bulunmadığı , bu eksiklerin olu an kazaya büyük ölçüde sebebiyet verdi i , kazanın hizmet kusuru nedeniyle meydana geldi i ileri sürülerek açılan tazminat davasında çıkan görev uyuşmazlığı sonucunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 04.06.2012 tarih ve E:2012/107, K:2012/134 sayılı kararı ile "2918 sayılı Kanunun 110. maddesinin 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe girdi i gözetildi inde, göreve ili kin hükmün bu tarihten önce idari yargı yerinde açılmış olan davalara uygulanmayacağı açıktır. Bu durumda, görev maddesinin yürürlük tarihi olan 19.1.2011 tarihinden önce (14.5.2010 tarihinde) idari yargı yerinde açılmış olan i bu davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğ ine karar verilmiştir , yine resmi bir aracın yolda bulunan rögar kapağına çarpması nedeniyle hasara uğ raması sonucunda açılan dava sonucunda çıkarılan görev uyuşmazlığı sonucunda Mahkemenin, 04.06.2012 tarih ve E:2012/101, K:2012/133 sayılı kararı ile "2918 sayılı Kanunun 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi gözetildi inde meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğ ine karar verilmiştir tir.

Olayda; davanın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun yukarıda belirtilen 7. maddesi ile davalı dareye verilmiş görev, yetki ve sorumlulukların yerine getirilmediğ inden bahisle açıldı ğ ı ve sigortalı aracın karayolu üzerinde maddi hasara uğ radığı hususları dikkate alındığında, bu do rufta 2918 sayılı Kanun'dan do an sorumluluk davası kapsamında bulunduğu u, de erlendirilmesi gereken uyuşmazlığ ın görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu ğ u sonucuna varılmaktadır."

3. Davacı vekili bu kez benzer istemle adli yargıda dava açmış tır.

B. Adli Yargıda

4. Gaziosmanpaşa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi, E.2020/383, K.2021/229 sayılı dosyada 31/03/2021 tarihinde, "HMK 114/1 -b ve 115/2 maddeleri gereğince göreve ili kin dava artı yokluğ u nedeniyle davanın usulden reddine" kararı vermiş , karar taraflarca istinaf edilmeksizin kesinleşmiş tir. Bu kararın gerekçesinin ilgili kısmı ekte ekildedir:

“...davacı sigorta irketi, davalı idare tarafından kaza tespit tutana ında belirtilen kum yı inına çarpma nedeniyle yaralanan ve malul kalan sigortalı Gökhan Öz'e stanbul 8. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2014/981 Esas sayılı dosyası ile davalı belediyenin hizmet kusuru niteli indeki eylemine dayandı na göre, bu tür isteklerin, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Yasası'nın 2. maddesi gere ince, idari yargı yerinde ileri sürülmesi gerekir...”

5. Davacı vekilinin 06/04/2021 tarihli müracaatı üzerine, olu an olumsuz görev uyu mazlı ının çözümü için Gaziosmanpa a 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 17/06/2021 tarihli ve E.2020/383 sayılı üst yazısıyla dava dosyasını, idari yargı dosyası ile beraber Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tir.

III. LG L HUKUK

6. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 61.maddesi öyledir:

"Birden çok ki i birlikte bir zarara sebebiyet verdikleri veya aynı zarardan çe itli sebeplerden dolayı sorumlu oldukları takdirde, haklarında müteselsil sorumlulu a ili kin hükümler uygulanır."

7. Aynı Kanun'un 62.maddesi ise öyledir:

"Tazminatın aynı zarardan sorumlu müteselsil borçlular arasında payla tılmasında, bütün durum ve ko ullar, özellikle onlardan her birine yüklenebilecek kusurun a ırlı ı ve yaratıkları tehlikenin yo unlu u göz önünde tutulur.

Tazminatın kendi payına dü eninden fazlasını ödeyen ki i, bu fazla ödemesi için, di er müteselsil sorumlulara kar ı rücu hakkına sahip ve zarar görenin haklarına halef olur. "

8. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı ; 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve i lemlerinden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmı tır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyu mazlı ı do du u, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yöntemine uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin i lemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

10. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

11. Dava, yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını sigorta poliçesi kapsamında ödemi bulunan davacı tarafından, ödenen tazminattan kusur ve sorumluluğu oranındaki tutarın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen Gaziosmanpaşa Belediye Başkanlığından rücu tahsili istemiyle açılmıştır.

12. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca uyuşmazlıkta konu olayın tamamı yargı davası niteliğinde olmayan bir rücu davası olduğu dikkate alındığında, anılan bu rücu davasında Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanması gerektiği tartışılmaz olup, ortada 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde belirtilen *idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları* kapsamında, zarar gören tarafından idari yargı yerinde açılacak bir idari davanın bulunmadığı da sabittir.

13. Öte yandan, ortada, Devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğan alacakların tahsil usulünü düzenleyen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren bir kamu alacağı da bulunmamaktadır. Belirtilen tüm bu hususlara göre, tam yargı davası niteliğinde olmayan ve konusu bir kamu alacağı olmayan rücu davasının, Borçlar Kanunu hükümlerine göre adli yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

14. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Gaziosmanpaşa 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 31/03/2021 tarihli ve E.2020/383, K.2021/229 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDÜĞÜNE,

B. Gaziosmanpaşa 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 31/03/2021 tarihli ve E.2020/383, K.2021/229 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

20/09/2021 tarihinde, OY BİRLİKLE KESİMLİ OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
M. İsmail Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN